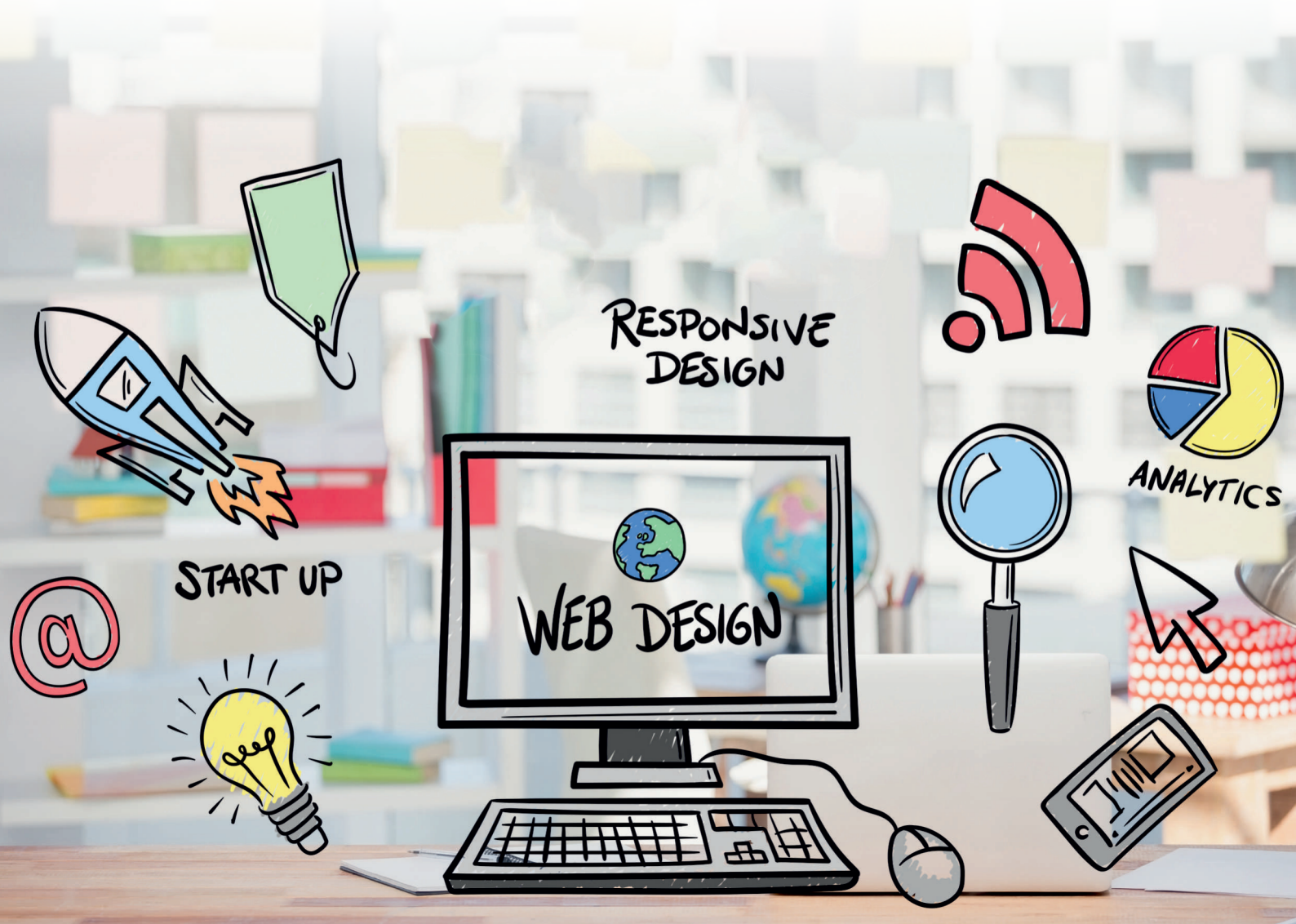


Scenariusze zajęć z uczniami

Kompetencje medialne

poradnik dla pracownika gminnej samorządowej instytucji kultury



Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.



Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego



spis treści

WPROWADZENIE

Scenariusz 1	Integracja dzieci i młodzieży (uczniów 10-18 lat) z wykorzystaniem aktywizujących metod uczenia się. Szkolenie z zakresu równości szans i niedyskryminacji.	4-6
Scenariusz 2	Poznanie zasobów/możliwości portali społecznościowych.	8-9
Scenariusz 3	Portale społecznościowe – szansa, czy zagrożenie? Pozytywne i negatywne aspekty obecności na portalu społecznościowym.	10-11
Scenariusz 4	Wizerunek w sieci i jego ochrona.	12-13
Scenariusz 5	W sieci jest inaczej – bezpieczeństwo.	14-15
Scenariusz 6	W sieci jest inaczej – bezpieczeństwo i Internecie (kontynuacja realizacji tematu).	16-17
Scenariusz 7	Hejt i agresja w sieci czy wolność słowa.	18-19
Scenariusz 8	Jak budować swój wizerunek w mediach.	20-21
Scenariusz 9	Własna strona Internetowa moim wizerunkiem w sieci – instalacja lokalnego środowiska oraz instalacja systemu CMS.	22-23
Scenariusz 10	Własna strona Internetowa moim wizerunkiem w sieci – personalizacja strony, dodawanie i omówienie nowych treści.	24-25
Scenariusz 11	Własna strona Internetowa moim wizerunkiem w sieci – tworzymy stronę internetową	26-27
Scenariusz 12	Stop cyberprzemocy.	28-31
Scenariusz 13	Wykorzystanie możliwości i funkcjonalności internetowych w wybranych narzędziach Google.	32-33
Scenariusz 14	Krytyczna analiza treści w sieci – fake i manipulacja.	34-35
Scenariusz 15	Uzależnienia w cyfrowym świecie.	36-37
NOTATKI		38-39

scenariusz 1

czas trwania: 2 godz.

Integracja dzieci i młodzieży (uczniów 10-18 lat) z wykorzystaniem aktywizujących metod uczenia się. Szkolenie z zakresu równości szans i niedyskryminacji.

Cel ogólny:

Przygotowanie uczniów do wyrażania własnych myśli i potrzeb w zakresie posiadanych kompetencji medialnych, w tym poszanowania innych, bez względu na posiadany potencjał.

Komentarz: Najważniejszym zadaniem dla prowadzącego jest budowanie wzajemnego zaufania, zachęty i wsparcia. Warunkiem zbudowania empatii jest słuchanie i reagowanie bez uprzedzeń i osądzania. Gdy uda się to osiągnąć, uczniowie zachowują się swobodnie, otwarcie dzielą się opiniami i odczuciami. Budowanie empatii jest stopniowe i wymaga starannego doboru ćwiczeń.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- potrafi zaprezentować siebie i określić swoje przygotowanie w zakresie predyspozycji cyfrowych na forum grupy przełamując bariery psychiczne,
- zna problem związany z równością szans pod względem umiejętności informatycznych chłopców i dziewczynek,
- potrafi w praktyce wdrażać zasadę równości szans i niedyskryminacji,
- określi swoje oczekiwania wobec zorganizowanego szkolenia,
- doskonalili umiejętność precyzyjnego formułowania komunikatów,
- potrafi efektywnie współpracować w grupie,
- nabywa umiejętność postrzegania i akceptowania różnic w odmiennej interpretacji problemu przez różne osoby.

Rola prowadzącego:

- zainspirowanie uczniów do określenia swoich oczekiwań związanych z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- doskonalenie umiejętności precyzyjnego formułowania komunikatów przez uczniów,
- tworzenie atmosfery skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach i wyrażania swoich potrzeb przez uczniów,
- doskonalenie umiejętności aktywnego słuchania – nieprzerywania wypowiedzi i niekrytykowania innych,
- uświadomienie uczniom potrzebę planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się,
- stworzenie wśród uczniów atmosfery wspólnoty uczących się,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- poszanowanie wypowiedzi innych uczniów,
- postępowanie zgodnie z wyznaczonymi przez prowadzącego etapami pracy,
- przestrzeganie wyznaczonych reguł w komunikacji grupy,
- podejmowanie aktywności w zaproponowanych metodach pracy,
- przestrzega zasady aktywnego słuchania – nieprzerywania wypowiedzi i niekrytykowania innych.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Prowadzący przedstawia się uwzględniając swoje doświadczenia w pracy z dziećmi i młodzieżą w obszarach związanych z nowoczesną technologią.
2. Uczniowie kolejno przedstawiają się krótko (2-3 min na osobę) z uwzględnieniem swoich doświadczeń w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej.
3. Prowadzący proponuje wykonanie dowolnego ćwiczenia z zakresu aktywnych metod uczenia się oraz efektywnej współpracy. Dodatkowo prosi uczniów o zapisanie na kartce i przyklejenie w wyznaczonym miejscu odpowiedzi na pytanie: jakie są moje oczekiwania w odniesieniu do przedmiotowego szkolenia.
4. W ramach osiągnięcia celu z zakresu podniesienia wiedzy i umiejętności z zakresu równości i niedyskryminacji prowadzący inicjuje dyskusję, a następnie proponuje następujące ćwiczenie:

Część I

Ćwiczenie najlepiej przeprowadzić w momencie, gdy poddany dyskusji jest problem przyczyn dyskryminacji.

Prowadzący nie mówi uczniom, że jest to ćwiczenie, włącza się w dyskusję, pyta czy słyszeli o ostatnich, bardzo interesujących badaniach dotyczących dyskryminacji. Mówi, że chętnie się z nimi podzieli informacjami na ten temat. Aby to lepiej zrozumieć, proponuje uczniom udział w pewnym eksperymencie, którego przebieg i rezultaty będą odwoływać się do wyników badań, które przedstawi.

Prowadzący prosi uczniów, aby złożyli obie dłonie splatając palce. Pyta każdego z nich, który kciuk mają na górze? kciuk lewej, czy prawej ręki? Następnie pyta, czy wydaje im się to istotne, który kciuk jest na górze. Zwykle uczniowie są zdziwieni i uważają, że to bez znaczenia, że ewentualną przyczyną może być lateralizacja. Prowadzący informuje ich, że jest to częścią ich „kultury osobistej”. Aby to bardziej podkreślić, prosi, aby złożyli ręce, kładąc drugi kciuk na górę. Zwracają wtedy uwagę na to, że czują się dziwnie i nieswojo.

Część II

Prowadzący prosi uczniów, aby najpierw osoby z prawym kciukiem na górze podniosły ręce, a następnie zrobiły to samo osoby z lewym kciukiem na górze. Prosi, aby obie grupy usiadły osobno: osoby „lewokciukowe” po lewej stronie prowadzącego, a „prawokciukowe” po prawej. Szybko i dyskretnie przelicza uczniów w obu grupach, aby zorientować się, która grupa stanowi mniejszość.

Wyraźnie zaznacza, że jedna grupa stanowi większość. Następnie, wskazując na mniejszość, mówi: „Ci tutaj składają ręce inaczej niż pozostałe osoby w grupie. Czy ciągle uważacie, że nie ma to żadnego znaczenia?” Uczniowie na tym etapie zazwyczaj nadal twierdzą, że nie ma to znaczenia.

Część III

Prowadzący przedstawia uczniom następującą historię:

Faktycznie jest to bardzo dziwne i do niedawna sądzono, że nie ma to kompletnie żadnego znaczenia. W Stanach Zjednoczonych zrobiono jednak badania, które dowodzą czegoś zupełnie innego. Badania przeprowadzone w 200 amerykańskich więzieniach pokazują, że około 80% więźniów płci męskiej ma lewy/prawy (podaje kciuk grupy, która jest w mniejszości) kciuk na górze po złożeniu rąk. Ta znacząca liczba spowodowała bardzo duże zainteresowanie uczonych tym zagadnieniem i postanowili oni kontynuować badania. Od tego czasu zebrano już dość dużo danych na ten temat. Okazało się, na przykład, że w badaniach przeprowadzonych w 100 najlepszych przedsiębiorstwach amerykańskich, niewiarygodna liczba, bo aż 96% osób, których lewy/prawy (podaje kciuk grupy, która jest w większości) kciuk jest na górze, to pracownicy najwyższego szczebla kierowniczego.

Po tej informacji uczniowie zwykle zaczynają prowadzącemu wierzyć. Grupa, która jest w większości, zaczyna czuć się swobodnie i bardzo dobrze, a grupa mniejszościowa zaczyna wierzyć w zły omen i zaczyna kwestionować wiarygodność badań. Prowadzący kontynuuje opowieść jeszcze przez parę minut, mówiąc np.: osoby z prawym/lewym kciukiem na górze częściej używają przemocy, mają niepowodzenia w szkole, częściej zdradzają swoich partnerów, łatwiej uzależniają się od alkoholu i narkotyków, itp.

Powyższe argumenty powinny zawsze dotyczyć grupy, która jest w mniejszości (nie należy przesadzać, ponieważ uczniowie z grupy mniejszościowej mogą naprawdę poczuć się źle w czasie ćwiczenia). Jeśli do tej pory w grupie nie rozgorzała dyskusja to prowadzący pyta uczniów, co o tym sądzą oraz jakie jest ich zdanie na temat tego, że w niektórych lepszych amerykańskich przedsiębiorstwach specjaliści ds. zasobów ludzkich przy rekrutacji nowych pracowników biorą pod uwagę, który kciuk znajduje się na górze po złożeniu rąk. W większości przypadków grupa mniejszościowa zaczyna w tym momencie kwestionować to, co zostało powiedziane i twierdzi, że całe te badania to oszustwo i kłamstwa. Natomiast

grupa większościowa zazwyczaj nie przejawia żadnego oporu. Osoby należące do tej grupy zwykle zaczynają czuć się bardzo dobrze z powodu tego, że znaleźli się po „właściwej” stronie sali. Pojawiają się komentarze, które potwierdzają ich „wyższość”; np., że rzeczywiście coś w tym jest, że to bardzo ciekawe, że tym z grupy mniejszościowej od początku „źle patrzyło z oczu”, byli jacyś tacy inni, no a teraz już wiadomo, co może być tego przyczyną. Prowadzący moderuje dyskusję jeszcze przez kilka minut. Następnie wyjaśnia uczniom, że wszystko, co powiedział o znaczeniu układania kciuków **jest nieprawdą!**

Omówienie ćwiczenia i ewaluacja. Podsumowanie.

Prowadzący inicjuje dyskusję. Pyta uczniów o ich odczucia i wrażenia. Sytuacja, którą zaaranżował była manipulacją, mogą więc pojawić się różne emocje, poczucie wykorzystania, nadużycia zaufania (uczniowie czasami sprzeciwiają się pomyślowi rezygnacji z systemu, który dla nich stworzył prowadzący, wyrażają złość i zdenerwowanie. Osoby z grupy większościowej niechętnie opuszczają swoją uprzywilejowaną pozycję, ale także grupie mniejszościowej nie jest łatwo uwierzyć w tak proste rozwiązanie).

Prowadzący w dyskusji z uczniami porusza kwestie stworzonego przez siebie systemu różnicowania i dyskryminacji oraz odczuć, które towarzyszyły im w czasie ćwiczenia. Pokazuje, że dzięki udziałowi w tym eksperymencie mieli szansę dowiedzenia się czegoś nowego o sobie samych. W tym przypadku było to na początku coś całkowicie nieistotnego - sposób ułożenia rąk, które zawsze składamy tak samo, a próba złożenia ich w inny sposób wywołuje poczucie dyskomfortu. Prowadzący podkreśla również, że grupa mniejszościowa jest w tym ćwiczeniu, zawsze na przegranej pozycji. Może bardzo mocno odczuwać brak akceptacji i odrzucenie przez innych (tzn. tych znajdujących się w większości).

W czasie omawiania ćwiczenia można wykorzystać następujące pytania:

- Jak czuliście się podczas ćwiczenia?
- Czy wasze odczucia zmieniały się?
- Jak czuliście się będąc w mniejszości/większości?
- Czy ktoś z was od początku do końca nie wierzył w zasadność amerykańskich badań?
- Czy wyraziliście swój sprzeciw?
- Czy czuliście się manipulowani?
- Jak powstawał mechanizm dyskryminacji?
- Czy ludzie wierzą w fakty naukowe, nawet jeśli są one dla nich niekorzystne?
- Czy ma to wpływ na postrzeganie innych?
- Niektórzy twierdzą, że dyskryminacja jest efektem długotrwałego procesu popartego faktami naukowymi, wychowaniem itp.
- Czy zgadzacie się z tym twierdzeniem?
- Dlaczego dyskryminujemy innych?
- Czy można uzasadnić podejmowanie działań dyskryminacyjnych?

5. Podsumowanie i ewaluacja zajęć:

- zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
- ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 2

czas trwania: 2 godz.

Poznanie zasobów/możliwości portali społecznościowych.

Cel ogólny:

Przygotowanie dzieci i młodzieży (uczniów w wieku 10-18 lat) do efektywnego korzystania z funkcjonalności portalu społecznościowego.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu struktury portali społecznościowych,
- zna możliwości dostępu do poszczególnych obszarów portali społecznościowych,
- potrafi samodzielnie zarejestrować się na platformie i utworzyć swój profil,
- wykorzystuje zawartość poszczególnych obszarów portali społecznościowych do samodzielnego zamieszczania materiałów (plików wideo, zdjęć, aktualności),
- posiada umiejętność tworzenia folderów kondensujących efekty swoich prac,
- ma świadomość respektowania zasad bezpieczeństwa korzystania z portali społecznościowych,
- respektuje zasady bezpieczeństwa posługiwania się platformą,
- posiada kompleksową wiedzę i umiejętności w zakresie praktycznego wykorzystania zasobów portalu społecznościowego m.in. komunikacji w zakresie medialnym.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej dotyczącej wizualizacji przykładowego konta na portalu społecznościowym,
- graficzne przygotowanie i zaprezentowanie uczniom różnych form, m.in.: zamieszczania plików, informacji tekstowych, dodawania lokalizacji, zakładania wydarzeń,
- włączenie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- postępowanie zgodne z zaproponowanymi etapami poszczególnych zadań,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu,
- aktywny udział w zajęciach.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna utworzona w programie Power Point przez osobę prowadzącą szkolenie,
- projektor multimedialny,
- laptop.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

1. Prowadzący prezentuje portal społecznościowy, objaśnia jego strukturę oraz zawartość.
2. Uczniowie zapoznają się z zawartością poszczególnych obszarów portali społecznościowych w tym z jego funkcjonalnościami.
3. Uczniowie poznają zasady ochrony danych na platformie oraz zasady bezpieczeństwa posługiwania się platformą, przedstawione przez prowadzącego.
4. Podsumowanie i ewaluacja zajęć:
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 3

czas trwania: 2 godz.

Portale społecznościowe – szansa, czy zagrożenie? Pozytywne i negatywne aspekty obecności na portalach społecznościowych.

Cel ogólny:

Przygotowanie dzieci i młodzieży do efektywnego korzystania z funkcjonalności portalu społecznościowego.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- posiada rozbudowaną wiedzę z zakresu struktury portalu społecznościowego,
- ma świadomość respektowania zasad bezpieczeństwa korzystania z portalu społecznościowego,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa posługiwania się platformą,
- zna możliwości, ale i zagrożenia obecności w portalach społecznościowych,
- rozumie i ma świadomość jak jego dane mogą wykorzystać podmioty również obecne na portalach społecznościowych,
- wie jak dbać o prywatność na portalach społecznościowych.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej dotyczącej ochrony swojej prywatności w portalach społecznościowych oraz konsekwencji nieprzemyślanego zamieszczania niewłaściwych treści na profilach,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- postępowanie zgodnie z zaproponowanymi etapami poszczególnych zadań,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu,
- aktywny udział w zajęciach.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- karty pracy przygotowane przez prowadzącego,
- prezentacja multimedialna w programie Power Point,
- projektor multimedialny, laptop.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

1. By wprowadzić uczniów w tematykę zajęć prowadzący inicjuje dyskusje na następujący temat: „Jakie zagrożenia wynikają z tytułu posiadania konta na portalu społecznościowym”.
2. Uczniowie zastanawiają się jakich informacji nie powinni na nich zamieszczać.
3. Prowadzący dzieli uczniów na kilka grup. Każdej z grup rozdaje kartkę, na której znajdują się krótkie historie wraz z komentarzem i wnioskiem.

Przykładowa propozycja dla jednej z grup:

Karolina pokłóciła się z rodzicami. Denerwuje ją, bo ciągle narzekają, że się nie uczy i powtarzają, że zmieniła się odkąd poszła do liceum. Rodzice nie chcą jej puścić na nocną imprezę do koleżanki. Do rodziców przyjeżdża ciocia Krysia, która pracuje w firmie informatycznej i podpowiada im, że wyjaśnienia zmiany zachowania córki warto poszukać w Internecie. Wspólnie zaglądną na portal społecznościowy.

PYTANIE: Jak myślicie, jak zachowają się rodzice Karoliny po tym, co zobaczą?

Wnioski: Według amerykańskich badań aż 43% rodziców codziennie przegląda profile swoich dzieci. 31% robi to co kilka dni.

4. Uczniowie w grupach opracowują odpowiedzi na pytania napisane na rozdanych wcześniej kartkach.
5. Każda z grup przedstawia swoje odpowiedzi na forum.
6. Prowadzący w widocznym miejscu rozkłada przygotowane wcześniej kartki z „postanowieniami”.

Kilka przykładowych propozycji:

- na portalach społecznościowych będę zapraszać do znajomych tylko te osoby, które znam ze świata rzeczywistego,
 - nie będę instalować aplikacji, których naprawdę nie potrzebuję,
 - zastanowię się, zanim wrzucę swoje zdjęcie na portal społecznościowy,
 - na portalach społecznościowych nie będę pisać o rzeczach intymnych.
7. Prowadzący proponuje, aby każdy uczeń wybrał zdanie, które uważa za najważniejsze w kontekście dbania o swoją prywatność w przyszłości.
 8. Chętni uczniowie uzasadniają swój wybór na forum.
 9. Prowadzący prosi uczniów, aby zachowali wybrane przez siebie kartki i przeczytali je raz jeszcze po zajęciach podczas korzystania z portalu społecznościowego.
 10. Prowadzący podsumowuje przekazane wiadomości wykorzystując do tego celu prezentację multimedialną i projektor multimedialny.
 11. Podsumowanie i ewaluacja zajęć:
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 4

czas trwania: 2 godz.

Wizerunek w sieci i jego ochrona.

Cel ogólny:

Przygotowanie dzieci i młodzieży do efektywnego korzystania z funkcjonalności portalu społecznościowego. Nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie skutecznej ochrony oraz monitorowania swojego wizerunku w Internecie.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- ma uporządkowaną wiedzę z zakresu ochrony wizerunku i innych dóbr osobistych,
- zna okoliczności, kiedy dochodzi do naruszenia praw osobistych,
- potrafi zareagować w odpowiedni sposób będąc świadkiem naruszenia dóbr innej osoby (zgłoszenie faktu odpowiednim służbom),
- potrafi zareagować w adekwatny sposób, kiedy ktoś narusza wizerunek lub dobra osobiste ich lub innej osoby,
- deklaruje chęć podejmowania działań, gdy jest świadkiem naruszenia dóbr osobistych,

Rola prowadzącego:

- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu,
- przygotowanie prezentacji multimedialnej do ćwiczenia nr 1,
- włączenie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- budowanie atmosfery współpracy pomiędzy uczniami,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- postępowanie zgodnie z zaproponowanymi etapami poszczególnych zadań,
- aktywny udział w zajęciach,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna w programie Power Point,
- rzutnik, laptop.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Prowadzący szczegółowo omawia ćwiczenie do wykonania wspierając się uprzednio przygotowaną prezentacją multimedialną. Zadaniem uczniów jest wyszukanie na dostępnych stronach internetowych (ze szczególnym uwzględnieniem wiarygodnych źródeł) informacji na temat czym są dobra osobiste i wizerunek oraz pod jakimi warunkami możemy go rozpowszechniać.
2. **Ćwiczenie nr 1** - Prowadzący rozdaje uczniom małe kartki. Zadaniem uczniów jest zapisanie na nich sytuacji, w której w ostatnim czasie ich wizerunek został utrwalony. Może być to sytuacja, kiedy ktoś inny zrobił im zdjęcie, albo taka, w której oni sami siebie sfotografowali. Ważne, żeby dokładnie przypomnieli sobie, jak na tym zdjęciu wyglądali i w jakich okolicznościach było robione. Można także dodać, że nie będą musieli nikomu pokazywać tego opisu. Prowadzący głośno czyta sytuacje w których to zdjęcie mogłoby się znaleźć.

Propozycje sytuacji:

- I. Zdjęcie znajduje się na twoim profilu na portalu społecznościowym.
 - II. Pod nim ktoś napisał komentarz, że brzydko na nim wyszedłeś/wyszłaś.
 - III. Koleżanka pokazuje zdjęcie swoim rodzicom.
 - IV. Ktoś zrobił na jego bazie śmieszny *mem*, który przesyłają sobie twoi znajomi, a także ludzie, których nie znasz.
 - V. Zdjęcie trafiło na forum internetowe. Pod nim znajduje się kilkanaście złośliwych komentarzy.
 - VI. Ktoś dopisał pod zdjęciem obraźliwy komentarz i rozesłał e-mailem do kilku twoich znajomych.
 - VII. Na podstawie zdjęcia ktoś narysował twoją karykaturę. Rysunek krąży po sieci - nie jest podpisany twoim imieniem i nazwiskiem.
3. **Ćwiczenie nr 2** - Prowadzący prosi, żeby ci, którzy NIE chcieliby, by ich zdjęcie zostało umieszczone w danym kontekście, podnieśli rękę do góry. W czasie czytania opisów prowadzący stara się zapamiętać, na jakie sytuacje zgadzają się wszyscy, na jakie większość, a na jakie nikt.

Następnie prowadzący zadaje pytania z zakresu ochrony własnego wizerunku.

Propozycja pytań:

- I. Czy coś was zaskoczyło w waszych odpowiedziach?
 - II. W których sytuacjach poczulibyście, że wasze prawo do wizerunku lub inne dobra osobiste (np. prawo do dobrego imienia) zostały naruszone?
 - III. Jak możemy reagować, kiedy po sieci krąży nasze zdjęcie, a my tego nie chcemy?
 - IV. Jak możemy zapobiegać sytuacjom, w których nasz wizerunek jest wykorzystywany w krzywdzący dla nas sposób?
3. Podsumowaniem zajęć powinien być krótki wykład na temat prawa każdego z nas do zareagowania, kiedy widzi, że ktoś wykorzystuje jego wizerunek w sposób, który mu nie odpowiada. Powinniśmy reagować także, jeżeli podejrzewamy, że innym dzieje się krzywda w związku z wykorzystaniem ich wizerunku. W czasie podsumowania należy zwrócić też uwagę na to, że wrzucając zdjęcie do Internetu, tracimy nad nim kontrolę i zachęcamy do refleksji na temat jak możemy radzić sobie w sytuacjach, kiedy widzimy, że prawo do ochrony wizerunku naszego lub innych osób jest naruszone.
4. Podsumowanie i ewaluacja zajęć. Runda w kręgu - wiem, że...
- zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 5

czas trwania: 2 godz.

W sieci jest inaczej – bezpieczeństwo.

Cel ogólny:

Podniesienie świadomości uczniów w zakresie możliwych zagrożeń wynikających z korzystania z zasobów w sieci.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- potrafi wymienić źródła potencjalnych błędów podczas korzystania z zasobów w sieci i ich skutków dla możliwych zagrożeń własnego bezpieczeństwa,
- ma świadomość przestrzegania poznanych zasad bezpiecznego korzystania z sieci,
- potrafi określić zagrożenia związane z logowaniem się do niezabezpieczonych portali,
- dostrzega konieczność przestrzegania zachowania prywatności i anonimowości w sieci,
- posiada ugruntowaną wiedzę w zakresie bezpiecznego korzystania z zasobów w sieci.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej ABC bezpieczeństwa w Internecie,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- włączenie do aktywnego udziału w szkoleniu,
- moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych (zespołach i parach),
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- dzielenie się posiadaną wiedzą i umiejętnościami w zakresie kreowanych zachowań bezpiecznego korzystania z zasobów w sieci,
- aktywny udział w zajęciach,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- laptop,
- projektor multimedialny,
- prezentacja multimedialna,
- małe kartki lub papier formatu A4 i markery,
- teksty przewodnie, analiza przypadku – karty pracy przygotowane przez prowadzącego.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe. Przygotowanie stanowisk do pracy na zajęciach.
2. Zapoznanie uczniów z tematem i celami szkolenia. Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytaniem dotyczące zrozumienia przedstawionego tematu.
3. Źródła potencjalnych błędów podczas korzystania z zasobów w sieci i ich skutków dla możliwych zagrożeń własnego bezpieczeństwa – wykład połączony z krótką prezentacją multimedialną.
4. **Ćwiczenie nr 1** - forma dyskusji dydaktycznej z wykorzystaniem burzy mózgów - jak zachować prywatność w sieci? Dyskusja w grupach co dzieje się z informacjami, które zamieszczamy w sieci, jak można się chronić przed zagrożeniami, które niesie użytkowanie Internetu.
5. **Ćwiczenie nr 2** - metoda kuli śniegowej w parach - zasady bezpiecznego korzystania z zasobów sieci. Zapisywanie podanych przez uczniów propozycji. W grupach 4-6 osobowych dokonanie weryfikacji podanych przykładów będących przedmiotem dyskusji i wspólnej akceptacji obowiązujących zasad.
6. **Ćwiczenie nr 3** - „Dlaczego tak się stało?” – analiza przypadku w zakresie konsekwencji zamieszczania informacji w sieci (m.in. portal społecznościowy). W grupach analiza tekstu będącego podstawą do dyskusji - sukces czy porażka. Dyskusja na forum grupy.
7. **Ćwiczenie nr 4** - „Bądź świadomy zagrożeń” – analiza podanych przykładów przez uczniów i podejmowanie przeciwnych zachowań.
8. Podsumowanie i ewaluacja zajęć. Runda w kręgu - wiem, że...
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 6

czas trwania: 2 godz.

W sieci jest inaczej – bezpieczeństwo w Internecie (kontynuacja realizacji tematu).

Cel ogólny:

Podniesienie świadomości uczniów w zakresie możliwych zagrożeń wynikających z korzystania z zasobów w sieci.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- wskazuje na różnice między komunikacją prywatną a publiczną w Internecie oraz poza nim,
- ma świadomość przestrzegania poznanych zasad bezpiecznego korzystania z zasobów sieci,
- identyfikuje zagrożenia korzystania z Internetu w telefonach komórkowych i innych urządzeniach,
- dostrzega konieczność przestrzegania zachowania prywatności i anonimowości w sieci,
- określa możliwe zdarzenia w kontekście narracji interpersonalnej w komunikacji w sieci,
- potrafi selekcjonować informacje z różnych źródeł i dokonywać ich krytycznej analizy,
- posiada ugruntowaną wiedzę w zakresie bezpiecznego korzystania z zasobów w sieci.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej ABC bezpieczeństwa w Internecie,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- włączenie do aktywnego udziału w szkoleniu,
- moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych (zespołach i parach),
- odwołanie się do efektów kształcenia w zakresie nabytych umiejętności podczas szkolenia,
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszający, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- dzielenie się posiadaną wiedzą i umiejętnościami w zakresie kreowanych zachowań bezpiecznego korzystania z zasobów w sieci,
- aktywny udział w zajęciach,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie,
- przywoływanie poznanych rozwiązań bezpiecznego poruszania się w Internecie,
- swobodne poruszanie się w zasobach sieci.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- laptop,
- projektor multimedialny,
- prezentacja multimedialna,
- małe kartki lub papier formatu A4 i markery,
- teksty przewodnie, analiza przypadku – karty pracy przygotowane przez prowadzącego.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe. Przygotowanie stanowisk do pracy na zajęciach.
2. Zapoznanie uczniów z tematem i celami szkolenia. Prowadzący odwołuje się do osiągniętych celów, uwypukla opracowane przez uczniów zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Precyzja komunikatu niewerbalnego warunkiem efektywnej komunikacji. Sposoby rozwiązywania problemów związanych z trudnymi sytuacjami nadawca - odbiorca – wykład połączony z krótką prezentacją multimedialną.
4. **Ćwiczenie nr 1** - z wykorzystaniem techniki „Uszeregowanie promyczkowe” – dyskusja połączona z porządkowaniem i selekcjonowaniem podanych przez uczniów rozwiązań wokół tematów: „komunikacja prywatna” i „komunikacja publiczna”. Podsumowanie przez prowadzącego wskazanych propozycji rodzajów komunikacji werbalnej i niewerbalnej. Zaprezentowanie ćwiczenia w formie graficznej z podziałem na formy komunikacji publicznej: zamieszczanie informacji na portalach społecznościowych, blogach, forach internetowych, dyskusję na forum grupy; i komunikacji prywatnej: rozmowy telefoniczne i SMS, prywatne wiadomości na portalach społecznościowych, e-mail, czat i komunikator internetowy.
Ćwiczenie nr 2 - każdy uczeń przygotowuje w programie *WORD* trzy różne formy komunikacji związanej z tematem „potwierdzenie uczestnictwa w zaplanowanym spotkaniu” skierowanym odrębnie do adresatów (przełożony, kolega/koleżanka, podwładny). Zadaniem każdego ucznia jest przesłanie opracowanego przez siebie komunikatu do grupy szkoleniowej, a następnie usystematyzowanie i przyporządkowanie w wybranym schemacie organizacyjnym zakładki *SmartArt*. Zaprezentowanie swojej kategoryzacji korespondencji na forum grupy z wykorzystaniem projektora multimedialnego. Moderowanie przez prowadzącego dyskusji wokół dokonanych wyborów, prawidłowości i błędów w komunikacji elektronicznej. Wspólne ustalenie obowiązującego kanonu standardów.
5. Podsumowanie i ewaluacja szkolenia. Runda w kręgu - wiem, że...
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji warunkujących bezpieczne korzystanie z Internetu,
 - ewaluacja szkolenia z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 7

czas trwania: 2 godz.

Hejt i agresja w sieci czy wolność słowa.

Cel ogólny:

Zapoznanie ucznia z procesem powstawania mowy nienawiści.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- wie na czym polega mowa nienawiści, jak powstaje, kto się nią najczęściej posługuje,
- wie czym jest akt nienawiści,
- zna aspekty związane z manipulacją, populizmem i uprzedzeniami dotyczącymi różnych grup w mowie nienawiści.

Rola prowadzącego:

- przedstawienie uczniom procesu powstawania mowy nienawiści,
- włączenie uczniów do aktywnego udziału w warsztatach,
- moderowanie dyskusji,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- aktywny udział w warsztatach, podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- kartki A4 i A3 dla każdego ucznia,
- kartki z przygotowanymi wcześniej sylwetkami osób,
- kredki, wycinki prasowe i fragmenty wypowiedzi z Internetu – przykłady mowy nienawiści.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytanie dotyczące czytelności przedstawionego tematu.

1. Prowadzący rozdaje uczniom kartki A4 i prosi by każdy uczeń narysował coś co napawa go odrazą, niechęcią, obrzydzeniem (zwierzę, owad).
2. Następnie prowadzący rozdaje każdemu uczniowi kartkę A3 i prosi, by położył na niej swój rysunek (owadów, zwierząt). Prosi, by na powstałej dookoła ramce wpisywali atrybuty, jakimi charakteryzują się narysowane przez nich zwierzęta/owady z dokładnym opisem ich wyglądu, zapachu, zachowań.
3. Następnie prowadzący prosi uczniów by zastanowili się co zrobiliby z narysowanym przez siebie owadem, zwierzęciem, gdyby niespodziewanie znalazł się on u nich w domu – jakie podjęliby środki zaradcze (np. zabili, wygonili, zamknęli itp.)
4. Następnie prowadzący zbiera narysowane przez uczniów rysunki (pozostawiając ramki A3). Następnie prowadzący rozdaje materiał pomocniczy (karty z opisami ludzi), np.:
 - Mariusz, 50 lat, specjalista IT, homoseksualista,
 - Zofia, 35 lat, bibliotekarka, niepełnosprawna ruchowo,
 - Mariola, 30 lat, piekarz, ciemny kolor skóry,
 - Tomasz, 16 lat, uczeń, Żyd,

Karty mogą się powtarzać.

5. Prowadzący pyta, co się stanie jeśli do ramek, w miejsce gdzie były rysunki owadów i zwierząt, znajdą się opisane na karteczkach osoby. Bazując na ramkach osób uczestniczących, prowadzący wprowadza pojęcie mowy nienawiści. Natomiast na przykładzie wpisanych przez uczniów środków zaradczych – pojęcia aktów nienawiści.
6. Prowadzący przedstawia kto najczęściej posługuje się mową nienawiści (przywódcy religijni, piosenkarze, partie polityczne, media, „podwórko”, szkoła).
7. Prowadzący prosi by uczniowie odnaleźli przykłady mowy nienawiści w przygotowanych przez niego materiałach prasowych, wycinkach tekstów z Internetu.
8. Prowadzący tłumaczy przyczyny istnienia zjawiska mowy nienawiści (należy wskazać tu m.in. aspekty związane z populizmem i manipulacją, stereotypami, uprzedzeniami. Warto operować przykładem np. szkolnym: co jeśli w naszej grupie pojawi się np. ... , lub: pojawi się plotka, że któraś z osób Należy omówić wpływ takiej informacji na możliwą zmianę zachowań innych osób wobec tej osoby, poszukać przyczyn takiej zmiany.
9. Prowadzący prosi grupę o omówienie pracy wykonanej podczas warsztatów, następnie podsumowuje pracę grupy.

Podsumowanie - ewaluacja:

Po przeprowadzeniu zajęć należy upewnić się, że uczniowie rozumieją:

- czym jest mowa nienawiści,
- czym jest akt nienawiści,
- rozumieją wagę problemu związaną z mową nienawiści i aktami nienawiści.

scenariusz 8

czas trwania: 2 godz.

Jak budować swój wizerunek w mediach.

Cel ogólny:

Kształtowanie świadomości budowania pozytywnego wizerunku poprzez przestrzeganie obowiązujących norm i zasad w interakcjach online.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie pojęcia netykieta,
- wykazuje się wiedzą w zakresie obowiązujących zasad netykiety,
- przedstawia/przewiduje skutki niewłaściwych zachowań w komunikacji online,
- rozumie, że przestrzeganie zasad kultury i dbałość o język używany w komunikacji ma wpływ na osobisty wizerunek w Internecie,
- dostosowuje kod językowy w komunikacji do charakteru kanału komunikacji i odbiorcy,
- potrafi dokonać krytycznej analizy treści w podanych przykładach z Internetu.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej „Jak budować swój wizerunek w mediach?”
- graficzne przygotowanie i zaprezentowanie uczniom różnych form edycji tekstu w korespondencji,
- włączenie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach,
- moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszający, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- wyszukiwanie i selekcjonowanie treści i formy własnej korespondencji – krytyczna analiza,
- aktywny udział w zajęciach,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna w programie *Power Point*,
- rzutnik,
- laptop,
- karty pracy przygotowane przez prowadzącego,
- kartki A4,
- markery.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe. Przygotowanie stanowisk do pracy na zajęciach.
2. Zapoznanie uczniów z tematem i celami zajęć:
Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytanie dotyczące czytelności przedstawionego tematu;
Prowadzący wyjaśnia znaczenie pojęcia *savoir - vivre* jako umiejętność znajomości reguł grzeczności, obowiązujących zasad postępowania w danej grupie społecznej, w tym w komunikacji medialnej m.in. telefonicznej i internetowej.
3. Praca w grupach: forma dyskusji dydaktycznej z wykorzystaniem burzy mózgów – w jaki sposób możemy komunikować się z innymi w sieci?
Uczniowie prezentują swoje decyzje grupowe na forum klasy.
4. Prowadzący inicjuje dyskusje w zakresie przedstawionych przez uczniów form komunikacji ze wskazaniem na różnice między nimi oraz kiedy komunikacja przypomina rozmowę, a kiedy ma charakter tradycyjnej korespondencji.
5. Zaprezentowanie przez prowadzącego pokazu multimedialnego Jak budować swój wizerunek w mediach. Przedstawianie przykładów obowiązujących zasad w komunikacji medialnej.
6. Praca w grupach zadaniowych z wykorzystaniem techniki analiza SWOT– zebranie/uporządkowanie informacji w zakresie różnych form komunikacji w sieci.
Podsumowanie ćwiczenia ze szczególnym zwróceniem uwagi na przestrzeganie zwrotów grzecznościowych i zasad ortografii.
Prezentacja na forum klasy materiałów opracowanych w zespołach.
7. Dyskusja moderowana przez prowadzącego - wnioski i rekomendacje dla budowania pozytywnego wizerunku w mediach.
8. Praca w parach: każdy zespół dwuosobowy otrzymuje rozsypankę zdaniową przesyłanej korespondencji. Zadaniem uczniów jest uporządkowanie poszczególnych elementów zapisów treści, tak aby otrzymać 3 wiadomości spójne pod względem treści, stylu i formy. Krytyczna analiza treści korespondencji.
9. Podsumowanie zajęć.
10. Ocena aktywności uczniów na zajęciach lekcyjnych.
11. Ewaluacja zajęć.

scenariusz 9

czas trwania: 2 godz.

Własna strona Internetowa moim wizerunkiem w sieci – instalacja lokalnego środowiska oraz instalacja systemu CMS.

Cel ogólny:

Przygotowanie uczniów do poprawnego zainstalowania i uruchomienia lokalnego serwera oraz systemu *CMS Wordpress*.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- potrafi przeprowadzić proces instalacji lokalnego serwera *WAMP*,
- potrafi przeprowadzić proces instalacji programu *Wordpress*,
- zna pojęcie systemu zarządzania treścią *CMS*,
- wykazuje się umiejętnością organizowania i modyfikowania własnego stanowiska pracy.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej zawierającej przykłady, a także opisy pojęć takich jak: hosting, domena, strona *www*, *CMS Wordpress*,
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- budowanie atmosfery współpracy pomiędzy uczniami,
- moderowanie dyskusji,
- organizowanie współpracy w zespole poprzez promowanie pozytywnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, rozpoznaje problemy osób z niepełnosprawnościami,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedośłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- określenie swoich predyspozycji i adekwatne do nich podejmowanie działań edukacyjnych,
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz kolegów i koleżanek niepełnosprawnych,
- swobodne poruszanie się w zasobach komputerowych,
- aktywny udział w zajęciach,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie z poszanowaniem wypowiedzi innych.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna w programie *Power Point* dotycząca opisu pobrania i instalacji programów *WAMP Server*, *Wordpress*,
- rzutnik,
- laptop.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe. Przygotowanie stanowisk do pracy na zajęciach.
2. Zapoznanie uczniów z tematem i celami zajęć. Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytaniem dotyczące czytelności przedstawionego tematu.
3. Prowadzący inicjuje z uczniami dyskusję na temat definicji strony internetowej, rodzajów stron internetowych oraz technik ich tworzenia.
4. W wyniku dyskusji prowadzący wprowadza pojęcia *CMS (ang. Content Management System)* oraz *Wordpress* jako przykład takiego systemu.
5. Na podstawie programu Wordpress prowadzący prezentuje elementy niezbędne do utworzenia i funkcjonowania strony www.
Należy zwrócić szczególną uwagę na wyjaśnienie pojęć takich jak: hosting, domena, strona www, system *CMS Wordpress*.
6. Prowadzący przekazuje adres strony internetowej niezbędnej do pobrania plików instalacyjnych *CMS Wordpress*. Uczniowie pobierają niezbędne komponenty.



Bezczne, i bezpłatne

Pobierz WordPressa i użyj go na swojej stronie.

[Pobierz WordPressa 5.2.2](#)

[Pobierz.tar.gz](#)

7. Prowadzący przekazuje adres strony internetowej niezbędnej do pobrania plików instalacyjnych serwera lokalnego *WAMP Server*. Uczniowie pobierają niezbędne komponenty.



The logo for WampServer 3.1.7 features a stylized 'W' inside a pink circle on the left, followed by the text 'WampServer' in a large, bold, black font, and the version number '3.1.7' in a smaller, grey font to the right.

8. Prowadzący demonstruje proces instalacji serwera lokalnego *WampServer*, a następnie przedstawia czynności związane z jego konfiguracją - sposób dotarcia do niego oraz proces utworzenia lokalnej bazy danych.
9. Po wykonaniu tych procesów uczniowie z pomocą prowadzącego rozpakowują pliki ze składnikami programu Wordpress, a następnie wykorzystując lokalny serwer *WAMP* rozpoczynają instalację systemu *CMS*. W trakcie tego procesu prowadzący tłumaczy uczniom jak wprowadzić login, hasło użytkownika, nazwę strony.
W kolejnym kroku uczniowie wyświetlają nową stronę www na komputerach.
10. Podsumowanie i ewaluacja zajęć. Runda w kręgu – Potrafię zainstalować...
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja szkolenia z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 10

czas trwania: 2 godz.

Własna strona Internetowa moim wizerunkiem w sieci – personalizacja strony, dodawanie i omówienie nowych treści.

Cel ogólny:

Przygotowanie uczniów do poprawnego zainstalowania i uruchomienia lokalnego serwera oraz systemu *CMS Wordpress*.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- zna walory użytkowe systemu zarządzania treścią *CMS*,
- personalizuje stronę internetową,
- instaluje dodatkowe komponenty na stronie: motywy, *widgety*,
- tworzy i pobiera kopie zapasową strony,
- wykazuje się umiejętnością organizowania i modyfikowania własnego stanowiska pracy przy komputerze,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń komputerowych.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej zawierającej przykłady, a także opisy pojęć takich jak: hosting, domena, strona *www*, *CMS Wordpress*,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy wszystkich uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- budowanie atmosfery współpracy,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych,
- moderowanie dyskusji,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszający, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- potwierdzenie zrozumienia przedstawionych celów zajęć,
- określenie swoich predyspozycji i adekwatne do nich podejmowanie działań edukacyjnych,
- umiejętność wyrażania swoich kompetencji autoedukacyjnych,
- swobodne poruszanie się w zasobach komputerowych,
- organizowanie współpracy w zespole poprzez promowanie pozytywnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, rozpoznaje problemy osób z niepełnosprawnościami,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna w programie *Power Point* dotycząca opisu pobrania i instalacji programów *WAMP Server*, *Wordpress* oraz wyjaśnienia kluczowych pojęć,
- rzutnik,
- laptop.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe. Przygotowanie stanowisk do pracy na zajęciach.
2. Zapoznanie uczniów z tematem i celami zajęć.
Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytanie dotyczące czytelności przedstawionego tematu.
3. Prowadzący prezentuje prosty szkielet strony internetowej – strona główna i podstrony podkreślając, że większość stron www zbudowana jest według takiego właśnie schematu.
4. Uczniowie logują się do panelu administracyjnego Wordpress.



5. Prowadzący prezentuje i dokładnie omawia miejsca i funkcje niezbędne do poprawnego spersonalizowania strony internetowej:

a) Strona główna:

- zmiana tytułu strony głównej,
- zmiana podtytułu strony głównej.

b) Podstrony:

- tworzenie,
- edycja (m.in. ustawianie kolejności wyświetlania),
- usuwanie,

c) Wpisy (artykuły):

- tworzenie – zapoznanie z edytorem (dodawanie zdjęć do artykułu),
- edycja stworzonych już wpisów,
- usuwanie.

d) Motywy:

- wyszukiwanie według parametrów lub nazwy,
- instalacja wybranego motywu,
- edycja.

e) Wtyczki (grupa zaawansowana):

- włączanie i wyłączenie wtyczek,
- wyszukiwanie i instalacja praktycznych wtyczek (contact form, statpress, informacja o ciasteczkach),

f) WIDGETY (kalendarz, o mnie - grupa zaawansowana):

- dodawanie i usuwanie widgetów,
- edytowanie widgetów.

g) Kopia zapasowa (grupa zaawansowana):

- tworzenie (eksportowanie),
- pobieranie (importowanie).

6. Podsumowanie i ewaluacja zajęć:

- zebranie i uporządkowanie istotnych informacji dotyczących schematu strony www, a także jej elementów, Komentarz: przy okazji podsumowania prowadzący zaprasza uczniów do przygotowania pomysłów na ich pierwszą stronę Internetową, którą stworzą na kolejnych zajęciach.
- ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 11

czas trwania: 2 godz.

Własna strona Internetowa moim wizerunkiem w sieci – tworzymy stronę Internetową.

Cel ogólny:

Wyposażenie uczniów w wiedzę niezbędną do stworzenia pierwszej strony Internetowej w oparciu o system zarządzania treścią.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- zna walory użytkowe systemu zarządzania treścią,
- wyodrębnia poszczególne elementy zaprojektowanej strony z uwzględnieniem budowy podstron,
- potrafi zainstalować „wtyczkę”,
- potrafi wykorzystać zasoby technologii informacyjno – komunikacyjnej m.in. w doborze motywów do tworzonej strony www,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu z poszanowaniem praw autorskich,
- zna zasady budowania strony www w oparciu o standardy WCAG.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie listy elementów z jakich ma składać się tworzona przez uczniów strona internetowa,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu,
- budowanie atmosfery współpracy pomiędzy uczniami,
- włączenie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach, moderowanie dyskusji,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszający, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- potwierdzenie zrozumienia przedstawionych celów zajęć,
- określenie swoich predyspozycji i adekwatne do nich podejmowanie działań edukacyjnych,
- umiejętność wyrażania swoich kompetencji autoedukacyjnych,
- swobodne poruszanie się w zasobach komputerowych,
- organizowanie współpracy w zespole poprzez promowanie pozytywnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, rozpoznaje problemy osób z niepełnosprawnościami,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- projektor multimedialny,
- laptop.

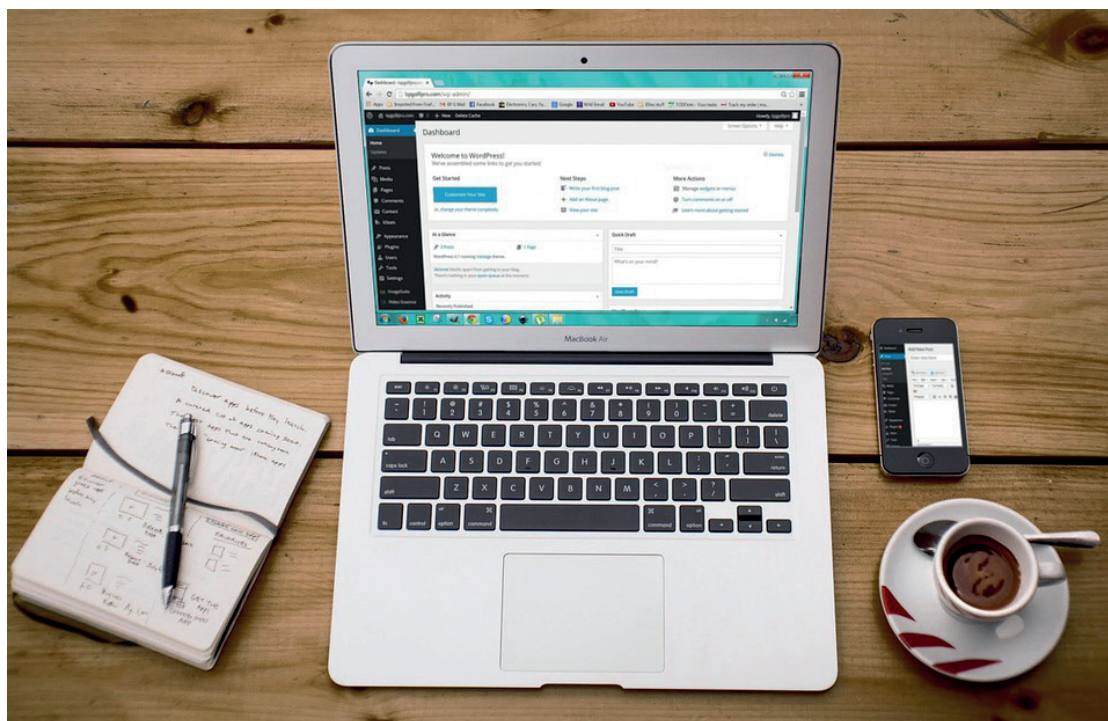
Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe. Przygotowanie stanowisk do pracy na zajęciach.
2. Zapoznanie uczniów z tematem i celami zajęć.
3. Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytanie dotyczące czytelności przedstawionego tematu.
4. Zainicjowanie dyskusji podczas której zaprezentowane zostaną pomysły uczniów na ich pierwsze, autorskie strony.
5. Powtórzenie wiadomości z zakresu logowania do panelu administratora oraz dodatkowe omówienie elementów budowy strony internetowej w *CMS Wordpress*.
6. Zdefiniowanie ilości elementów niezbędnych do utworzenia strony:
 - a) liczba podstron,
 - b) ilość utworzonych wpisów,
 - c) przykładowe motywy jakich można użyć,
 - d) wtyczki, które mają być zainstalowane,
 - e) widżety, które mają być dodane do strony.

Prowadzący może ustalić następującą ilość elementów:

- 4 podstrony,
- 4 wpisy,
- 1 z 5 podanych motywów oraz wskazane wtyczki.



Uczniowie „krok po kroku” przygotowują kolejne podstrony (wśród nich powinny znaleźć się następujące podstrony takie jak: „O mnie”, „Kontakt” – podstrona „Kontakt” powinna być ostatnią). Po stworzeniu podstron należy wypełnić je autorскими treściami.

7. Uczeń tworzy wpisy powiązane z motywem przewodnim strony na stronie głównej tworzonego projektu.
8. Uczniowie zmieniają tytuły oraz podtytuły strony głównej.
9. Prowadzący prezentuje uczniom przykładowe motywy, a następnie uczniowie wykorzystują je w celu modyfikacji i uatrakcyjnienia własnych stron.
10. Uczniowie instalują wybrane „wtyczki” (wtyczka z formularzem kontaktowym, statystykami i informacją o ciasteczkach), a następnie „wklejają kod” z wtyczki formularza kontaktowego do podstrony o nazwie KONTAKT (grupa zaawansowana).
11. Uczniowie instalują wskazane przez prowadzącego *Widżety* mając pełną dowolność dot. ich umiejscowienia na stronie www (dla zaawansowanych).
12. Uczniowie kolejno prezentują i omawiają stworzone przez siebie projekty stron www na forum grupy.
13. Podsumowanie i ewaluacja zajęć:
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 12

czas trwania: 2 godz.

Stop cyberprzemocy.

Cel ogólny:

Zwrócenie uwagi uczniów na zjawisko cyberprzemocy oraz uwrażliwienie ich na specyfikę problemu, związaną przede wszystkim z możliwymi konsekwencjami tego typu działań, zarówno dla ich ofiar jak i sprawców.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- zna formy jakie może przyjmować cyberprzemoc,
- rozumie emocje, jakie cyberprzemoc wywołuje wśród jej ofiar,
- wie jak zachowywać się, by zminimalizować ryzyko stania się ofiarą cyberprzemocy,
- zna możliwe konsekwencje dla sprawców cyberprzemocy,
- zna zasady reagowania w przypadku cyberprzemocy - co powinna robić ofiara takiej przemocy, gdzie szukać pomocy oraz jak powinna zareagować osoba będąca świadkiem cyberprzemocy.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszający, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu,
- przedstawienie uczniom zjawiska cyberprzemocy,
- włączenie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach,
- moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych,
- wspieranie uczniów w rozwiązywaniu pojawiających się trudności, moderowanie pracy grupy,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- wyszukiwanie i określanie rodzajów i form cyberprzemocy,
- określanie ról ofiary, sprawcy i świadka cyberprzemocy,
- ochrona przed cyberprzemocą – krytyczna analiza,
- aktywny udział w zajęciach,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu,
- organizowanie współpracy w grupie poprzez promowanie pozytywnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami,

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- prezentacja filmu „Stop cyberprzemocy”,
- komputery z dostępem do Internetu,
- telefony komórkowe,
- tablica i kreda lub papier i markery.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć:

Część I

1. Prowadzący wprowadza uczniów w tematykę zajęć, kieruje zapytanie dotyczące czytelności przedstawionego tematu.
2. Prowadzący przedstawia, czego dotyczą zajęcia: bezpieczeństwa związanego z użytkowaniem Internetu i telefonów komórkowych.
3. Prowadzący prosi uczniów, by głośno wymieniali do czego używają swoich telefonów i Internetu. Uczniowie odpowiadają, a prowadzący przyporządkowuje wypowiedzi do 3 kategorii: rozrywka, komunikacja, pozyskiwanie informacji.
4. Prowadzący zwraca uwagę na fakt, że z użytkowaniem mediów elektronicznych wiążą się również takie zagrożenia jak przemoc rówieśnicza w sieci.
5. Prowadzący prosi uczniów o obejrzenie filmu „Stop cyberprzemocy” (5 min.). Podkreśla że film jest oparty na prawdziwych historiach, które zdarzyły się w szkołach.
6. Po projekcji filmu prowadzący rozpoczyna z uczniami dyskusję na jego temat. Dyskusja ma na celu pokazanie specyfiki cyberprzemocy oraz jakie może mieć ona konsekwencja dla osoby która padnie jej ofiarą.
7. Uczniowie głośno omawiają jakie formy przemocy zastosowano na Dominice (bohaterka filmu). Omawiają, jak może czuć się ofiara cyberprzemocy w przypadku takiego ataku
8. Prowadzący moderując dyskusję z uczniami podkreśla kolejne etapy obejrzonej historii o Dominice:
 - nagranie filmu wbrew jej woli,
 - rozpowszechnienie go za pomocą telefonu komórkowego,
 - upublicznienie go w Internecie,
 - wulgarne SMS-y do bohaterki nagrania.
9. Prowadzący pyta uczniów czy słyszeli o podobnych historiach, byli ich świadkami bądź też czy osobiście doświadczyli cyberprzemocy.
10. Prowadzący podsumowuje wnioski z dyskusji, bądź też w razie potrzeby uzupełnia je:
 - świadomość dysponowania przez kogoś ośmieszającym filmem lub zdjęciem jest krzywdząca i trudna do zniesienia,
 - rozpowszechnianie kompromitujących materiałów w Internecie powoduje u ofiar strach i wstyd,
 - obraźliwe i wulgarne SMS-y bądź e-maile są krzywdzące, szczególnie jeśli są otrzymywane od osób z bliskiego otoczenia (grupa rówieśnicza).
11. Prowadzący dzieli uczniów na 4 grupy. Każdej grupie przekazuje kartkę z napisaną historią przypadku cyberprzemocy. Każda historia jest inna.

Uczniowie czytają historię i odpowiadają na pytania:

- Jak czuł się bohater historii i jakie mogły być dalsze konsekwencje – co mogło się z nią/nim stać?
- Co mogła i powinna zrobić osoba z opisanej historii?

Przykładowe historie:

Zosia

Chłopiec nagrał koleżankę z klasy Zosię podczas pocałunku z chłopakiem. Rozesłał filmik do innych uczniów z klasy. Film znalazł się w Internecie. Dziewczyna zaczęła dostawać obraźliwe wiadomości.

Paweł

Paweł rozmawiał na swoim komunikatorze zarówno ze swoimi znajomymi jak i z osobami, które zna wyłącznie z Internetu. W pewnym momencie zaczął otrzymywać (od osoby ukrywającej się pod różnymi nickami) wiadomości o ośmieszających go treściach. Próby ustalenia kto to pisze nie przyniosły rezultatu. Podobnie jak prośby do tej osoby o zaprzestanie. W końcu Paweł sam zaczął agresywnie odpisywać nadawcy. Wiadomości były jednak więcej i więcej, w końcu ktoś zaczął mu w nich grozić śmiercią.

Ewa

Ewa chciała się zalogować na swoje konto Instagram. Nie mogła zalogować się przy użyciu dotychczasowego hasła. Kolejnego dnia w szkole okazało się że ktoś włamał się na jej konto i podszywając się pod nią, w wulgarny sposób komentował zdjęcia jej znajomych na portalu. Osoby które otrzymały nieprzychylnie komentarze obraziły się na Ewę, przestały z nią rozmawiać. Ewa otrzymywała też od nich obraźliwe wiadomości. Niektóre osoby miały do niej pretensje za jej niewłaściwe zachowanie wobec znajomych.

Tymek

Tymek jest blogerem. Na blogu publikuje m.in. zdjęcia pokazujące jego życie (wyjazdy, imprezy). Kilka dni po zamieszczeniu zdjęć z jednej z imprez otrzymał je w e-mailu przerobione w programie graficznym tak, że pokazywało Tymka w sposób wulgarny oraz poniżający. W otrzymanej informacji był także dopisek, że niedługo to zdjęcie zostanie zamieszczone w serwisie społecznościowym Tymka.

12. Następnie prowadzący moderuje dyskusję nad ww. historiami, by wypracować z uczniami model właściwych zachowań w przypadku cyberprzemocy. Prosi wybrane osoby z każdej grupy o odczytanie historii, a cała grupa odpowiada na pytania:
 - co czuła osoba której sytuacja dotyczy?
 - co powinna zrobić w opisaney sytuacji?
13. W dyskusji z uczniami należy poruszyć emocje, które odczuwają ofiary cyberprzemocy, a są one negatywne, m.in. niesprawiedliwość, strach, poczucie osamotnienia. Warto też omówić możliwe zachowania wynikające z tych emocji: odizolowanie, ucieczka z domu, unikanie szkoły, znajomych, próba samobójcza.
14. Przy dyskusji nad drugim pytaniem należy poprowadzić rozmowę tak, aby w wypowiedziach uczniów pojawiły się możliwe zachowania i reakcje na cyberprzemoc. Należy zapisać je na tablicy. Wśród działań powinny znaleźć się m.in.:
 - poszukiwanie wsparcia u rodzica, nauczyciela czy innej osoby zaufanej,
 - niereagowanie na prowokacyjne zaczepki w Internecie,
 - blokowanie w komunikatorach i serwisach społecznościowych osób niepożądanych,
 - kategoryczne żądanie usunięcia zdjęcia lub filmu wykonanego bez zgody, żądanie od administratorów stron natychmiastowego usunięcia treści kompromitujących lub obraźliwych,
 - zbieranie dokumentacji mogącej mieć charakter dowodowy: zachowywanie SMS-ów, rozmów, wykonanie printscreena,
 - wykonanie „telefon zaufania” dla dzieci i młodzieży.
15. W tym momencie należy zapoznać uczniów ze stroną www.116111.pl i możliwościach uzyskania tam pomocy.
16. Prowadzący wraca do 4 wyżej opisanych historii, omawia z uczniami czy któreś z tych sytuacji można było uniknąć: hasła do poczty powinny być trudne do odgadnięcia oraz strzeżone, czy też zastanowić się przed publikowaniem zdjęć z własnym wizerunkiem w sieci.
17. Na zakończenie części pierwszej prowadzący podsumowuje zebrane do tej chwili ustalenia.

Część II

1. Prowadzący prosi uczniów o podanie przykładów jakie działania przy użyciu Internetu i telefonów komórkowych mogą być krzywdzące dla innych oraz przypomnienie jakie formy miała cyberprzemoc przedstawiona w filmie i historiach z pierwszej części zajęć. W przypadku gdyby nie pojawiły się wszystkie niżej wymienione formy cyberprzemocy prowadzący uzupełnia wypowiedzi uczniów:
 - wysyłanie obraźliwych oraz wulgarnych wiadomości,
 - włamanie do poczty internetowej, profilu społecznościowego bądź na bloga,
 - podszywanie się w sieci pod kogoś innego i działanie na jego niekorzyść,
 - nagrywanie niechcianych przez bohatera filmów,
 - robienie komuś niechcianych przez niego zdjęć,
 - publikowanie ich w Internecie,
 - bądź rozsyłanie przy użyciu telefonu,
 - grożenie komuś – przez telefon bądź w sieci,
 - straszenie, obrażanie, ośmieszanie – zarówno przez tel. jak i w sieci.
2. Prowadzący informuje uczniów, że kolejna część zajęć dotyczyć będzie ponoszenia odpowiedzialności za cyberprzemoc.
3. Prowadzący odtwarza fragment filmu „Stop cyberprzemocy” – część z wypowiedzią Roberta (sprawcy). Podkreśla, że sprawcy takiej przemocy to przeważnie zwykła młodzież. Prosi uczniów o pokazanie kto zastosował przemoc wobec bohaterki filmu – Dominiki. Uczniowie wypowiadają się. Warto by prowadzący podkreślił, że w tym przypadku nie tylko osoba która nagrała film jest winna. Także ci którzy przesyłali go dalej, upubliczniali, oraz obrażali Dominikę w wiadomościach.
4. Prowadzący podkreśla wypowiedź sprawcy: „to miał być żart”. Prosi uczniów, by ocenili czy takie zachowanie jest żartem. Podkreśla, że nawet dla „żartującego” błahy sytuacje mogą doprowadzić ofiarę do cierpienia, oraz nie zwalniają z odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
5. Prowadzący pyta uczniów jakie mogą być konsekwencje zastosowania przez kogoś cyberprzemocy. Wymienia wraz z nimi potencjalne:
 - wezwanie rodziców do dyrekcji szkoły,
 - usunięcie ucznia ze szkoły,
 - obniżona ocena z zachowania,
 - sprawa karna i odpowiedzialność karna (np. za publikację nielegalnych treści, groźby).
6. Prowadzący pyta uczniów czy można odwrócić/cofnąć sytuację przedstawioną w filmie. Dyskusja z uczniami nt. nieodwracalności niektórych sytuacji oraz ich skutków, np. szybkie rozprzestrzenianie się w sieci kompromitujących treści

- i brak możliwości całkowitego „skasowania” materiałów, które już pojawiły się w Internecie. Prowadzący zwraca też uwagę na uczucia i cierpienie ofiary.
7. Prowadzący pyta uczniów czy osoba która zastosowała cyberprzemoc i uświadomiła to sobie powinna zostać bierna. Dyskusja z nawiązaniem do filmu i wypowiedzi sprawcy (Roberta). Ważne by w efekcie dyskusji wypracowano następujące rozwiązania:
- sprawca powinien szczerze przeprosić,
 - zapewnić ofiarę że nigdy więcej nie zastosuje podobnych zachowań wobec niej,
 - sam powinien podjąć działania by administratorzy serwisów na których zamieścił niewłaściwe treści usunęli je z portali,
 - reagować w przypadkach bycia świadkiem cyberprzemocy.

Świadkowie cyberprzemocy.

1. Prowadzący powraca do filmu „Stop cyberprzemocy” – przytacza słowa wypowiedziane przez świadka. Prosi uczniów o ocenę jego postawy oraz wskazanie jakie zachowania byłyby prawidłowe. Prowadzący powinien tak pokierować rozmową, by uczniowie wypowiedzieli się czy pomoc ofierze przemocy jest obowiązkiem świadka. Pokazuje też że odstąpienie przez świadka od udzielenie pomocy ofierze i brak reakcji na działania sprawców, obojętność – stawia go po ich stronie.
2. Następnie prowadzący dzieli uczniów na 4 grupy. Każda z nich ma wypracować odpowiedź na 1 z poniższych pytań. Uczniowie powinni określić:
 - jak używać Internetu, by nikogo nie skrzywdzić?,
 - co robić, by samemu nie stać ofiarą cyberprzemocy?,
 - co robić, gdy jednak tak się stanie?,
 - co robić, jeżeli jest się świadkiem cyberprzemocy?.
3. Każda grupa po kolei omawia wypracowaną przez siebie odpowiedź na pytanie. Prowadzący zapisuje je na tablicy. W ten sposób powstaje „kodeks bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z telefonów komórkowych i Internetu. Istotne jest by padły i zostały zapisane konkretne działania:
Jak korzystając z Internetu nie krzywdzić innych:
 - nie publikować w Internecie filmów i zdjęć które mogą by dla kogoś krzywdzące,
 - przed publikacją jakiegokolwiek filmu bądź zdjęcia z wizerunkiem innych osób pytać czy je czy wyrażają na to zgodę,
 - nie obrażać, nie straszyć, nie wyzywać nikogo.Co robić lub nie robić, by nie zostać ofiarą:
 - swoim profilom na portalach zawsze nadawać status prywatny,
 - nie upubliczniać w sieci swoich danych osobowych,
 - nie publikować w Internecie filmów i zdjęć ze swoim wizerunkiem,
 - chronić swoje hasła do kont pocztowych i serwisów społecznościowych,
 - nie pożyczać innym osobom swojego telefonu.Co robić w przypadku stania się ofiarą cyberprzemocy:
 - kategorycznie żądać usunięcia zdjęć bądź filmów nagranych bez zgody,
 - szukać pomocy u dorosłych – rodzice, wychowawca, pedagog szkolny,
 - nie reagować na zaczepki w sieci,
 - dokumentować wszystko co stanowi dowód cyberprzemocy,
 - skontaktować się z doradcami telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży.Co robić jeśli jest się świadkiem cyberprzemocy:
 - zawsze pomagać osobom, które są ofiarami cyberprzemocy,
 - nie przysyłać nigdzie dalej krzywdzących kogoś materiałów jeśli takie otrzymamy,
 - zgłosić komuś dorosłemu wiedzę o krzywdzeniu kogoś znajomego w sieci.

Ewaluacja:

- Po zakończonych zajęciach należy upewnić się, że uczniowie:
- znają formy cyberprzemocy,
 - znają konsekwencje jakie mogą ponieść osoby stosujące cyberprzemoc,
 - wiedzą jak reagować jeśli są świadkami cyberprzemocy,
 - wiedzą jak bezpiecznie poruszać się w sieci, by ograniczyć ryzyko stania się ofiarą cyberprzemocy,
 - wiedzą co czuje osoba, która padła ofiarą cyberprzemocy.

scenariusz 13

czas trwania: 2 godz.

Wykorzystanie możliwości i funkcjonalności internetowych w wybranych narzędziach Google.

Cel ogólny:

Przygotowanie uczniów (dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat) do praktycznego wykorzystania narzędzi komunikacji elektronicznej na przykładzie narzędzi Google.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- zna zasady bezpiecznego tworzenia haseł do kont internetowych różnych portali,
- zakłada własne konta e-mail,
- potrafi skonstruować ankietę do podanych warunków z wykorzystaniem formularzy Google,
- udostępnia plik na dysku Google innym uczniom,
- potrafi wykorzystać funkcje komunikatora *Hangouts*,
- wykorzystuje narzędzia Google wyróżniając ich funkcjonalność zgodnie z ich przeznaczeniem (Gmail, Dysk, Formularze, Dokumenty).

Rola prowadzącego:

- przygotowanie prezentacji multimedialnej,
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu,
- budowanie atmosfery współpracy pomiędzy uczniami,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- włączanie do aktywnego udziału w szkoleniu,
- moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim).

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- potwierdzenie zrozumienia przedstawionych celów szkolenia,
- aktywny udział w zajęciach, podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu,
- postępowanie zgodnie z wyznaczonym przez prowadzącego tokiem pracy,
- swobodne poruszanie się w zasobach komputerowych,
- organizowanie współpracy w zespole poprzez promowanie pozytywnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- aktywny udział w zajęciach,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- laptop,
- rzutnik multimedialny,
- komputery z dostępem do Internetu, tablet,
- papier do flipcharta i markery.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

Przebieg zajęć – czynności prowadzącego i uczniów:

1. Czynności organizacyjno – porządkowe.
2. Przedstawienie tematu i celów zajęć.
3. **Ćwiczenie nr 1** - praca w grupach - Mapa mentalna - Co można robić w Internecie?
Prezentacja na forum przygotowanych materiałów. Podsumowanie ćwiczenia, z wypracowaniem wniosków i rekomendacji w zakresie problemów:
 - Czy można w Internecie zamieszczać swoje zdjęcia? Jeśli tak, to w jakich miejscach? Czy można tam tworzyć albumy?
 - Czy można w Internecie zamieszczać swoje filmy? Jeśli tak, to w jakich miejscach?
 - Czy można w Internecie porozumiewać się między innymi użytkownikami sieci? Jeśli tak, to w jaki sposób?
 - Czy można w Internecie tworzyć pliki tekstowe, prezentacje, a następnie je udostępnić innym? Jeśli tak, to w jaki sposób?
4. Mini-wykład połączony z prezentacją multimedialną - narzędzia Google:
 - wyszukiwarka internetowa,
 - poczta internetowa (*Gmail*),
 - udostępnianie filmów (*YouTube*),
 - przeglądarka internetowa (*Chrome*),
 - miejsce do przechowywania i udostępniania plików (Dysk),
 - komunikacja między innymi użytkownikami (*Hangouts Chat*),
 - tworzenie wypracowań (Dokumenty),
 - organizator (Kalendarz),
 - *Google Analytics*,
 - *Google Trends*.
5. Mini-wykład z prezentacją multimedialną - Bezpieczeństwo przy zakładaniu konta. – założenie konta e-mailowego skutkuje wejściem w wirtualny świat, w którym niestety kryje się wiele zagrożeń. Przy zakładaniu konta poruszamy kwestię związaną z tworzeniem bezpiecznego hasła uwzględniając zasadę tworzenia bezpiecznego hasła. powinniśmy poruszyć kwestię związaną z tworzeniem bezpiecznego hasła przedstawiając
6. **Ćwiczenie nr 2** - zakładanie konta na Gmail'u – prezentacja multimedialna - krok po kroku. Uczniowie samodzielnie zakładają konto Google.
7. Prezentacja multimedialna – Komunikacja między użytkownikami sieci: *Gmail* i *Hangouts*.
8. **Ćwiczenie nr 3** – opracowanie treści korespondencji w wersji elektronicznej wraz z załączonym plikiem graficznym i przesłanie jej do wszystkich uczniów szkolenia. Przesłana korespondencja musi zawierać warunek potwierdzenia jej otrzymania i odczytania „prośba potwierdzenia odczytu”.
9. **Ćwiczenie nr 4** – przygotowanie treści komunikatu i przesłanie go poprzez komunikator *Hangouts* do wszystkich uczniów z grupy. Przesłany komunikat musi zawierać warunek potwierdzenia jego otrzymania i odczytania.
10. Tworzenie plików – prowadzący prezentuje wybrane narzędzia Google które umożliwiają tworzenie plików tekstowych – Dokumenty, Ankiety i Formularze.
11. Prowadzący prezentuje uczniom podstawowe opcje każdej z tych usług (w przypadku osób zainteresowanych więcej czasu można poświęcić na metodologiczną budowę Formularzy – pytania zamknięte, otwarte, jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, metryczka).
12. **Ćwiczenie nr 5** - tworzenie plików tekstowych i formularzy do wybranego problemu, np. Badanie poziomu wiedzy i umiejętności z zakresu Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych, maksymalnie 6 pytań. Formularz uwzględniający temat cel badania, pytania otwarte i zamknięte, metryczka. Plik tekstowy musi być dodatkowo zapisany na komputerze w formacie PDF.
13. Podsumowanie i ewaluacja szkolenia. Runda w kręgu – wiem, że...
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji.
 - ewaluacja szkolenia z wykorzystaniem nowych technologii.

scenariusz 14

czas trwania: 2 godz.

Krytyczna analiza treści w sieci – fake i manipulacja.

Cel ogólny:

Uświadomienie uczniów o możliwości manipulacji informacją w sieci i dokonywania krytycznej analizy treści.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- podejmuje próbę krytycznej analizy treści zawartej w sieci,
- rozpoznaje fałszywą i zmanipulowaną informację,
- rozumie, zależność większej atrakcyjności zmanipulowanej informacji wobec prawdziwej,
- wymienia interesariuszy dezinformacji (reklamodawcy, spamerzy-oszuści),
- rozumie, czemu służy tworzenie i rozpowszechnianie dezinformacji.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie informacji prasowych (artykułów),
- przygotowanie prezentacji multimedialnej,
- przygotowanie laptopów/tabletów z dostępem do Internetu,
- budowanie atmosfery współpracy pomiędzy uczniami,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- włączanie do aktywnego udziału w zajęciach, moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych,
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- potwierdzenie zrozumienia przedstawionych celów szkolenia,
- aktywny udział w zajęciach,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu,
- postępowanie zgodnie z wyznaczonym przez prowadzącego tokiem pracy,
- swobodne poruszanie się w zasobach internetowych,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie.

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- laptop,
- projektor multimedialny,
- komputery z dostępem do Internetu,
- tablet,
- papier do flipcharta i markery.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

1. Czynności organizacyjno–porządkowe.
2. Przedstawienie sytuacji inspirującej aktywność edukacyjną uczniów.
3. **Ćwiczenie nr 1** - praca w grupach. Analiza uprzednio przygotowanych tekstów (informacji prasowych), które należy rozmieścić w różnych częściach sali celem wyrażenia własnej opinii przez uczniów na temat atrakcyjności treści (w tym opracowania graficznego) i wybrania najatrakcyjniejszego artykułu.
Zainicjowanie dyskusji moderowanej z uzasadnieniem swojej decyzji.
Dodatkowo zaleca się poruszenie następujących problemów:
 - Czy są materiały, przy których stanęło dużo osób?
 - Czy są materiały, przy których nie ma nikogo? Dlaczego?
 - Co sprawiło, że właśnie ten materiał wydał się ciekawy i interesujący?
 - Czy większe znaczenie miał tzw. „pierwszy rzut oka”, czy całość artykułu?
 - Jakie cechy mają artykuły, które przyciągają uwagę?
4. **Ćwiczenie nr 2** - mini-wykład na temat – powody zainteresowania kontrowersyjnymi nagłówkami, sensacyjnymi informacjami o osobach, które znamy, co bezpośrednio przekłada się na ożywione funkcjonowanie mózgu człowieka.
5. **Ćwiczenie nr 3** - praca w grupach 2-4 osobowych, liczba grup musi odpowiadać liczbie przygotowanych artykułów. Analiza treści, umiejętna weryfikacja zawartych informacji, na podstawie której uczeń dokona podziału na: rzetelny artykuł lub zawierający informacje nieprawdziwe. Przydzielenie każdej grupie jednego materiału, a następnie sprawdzenie, czy jest on prawdziwy, przy wykorzystaniu informacji zawartych w Internecie. Podsumowaniem jest dyskusja, grupowa weryfikacja prawdziwości tekstów i obrazów oraz wskazanie cech, które świadczą o zmanipulowanej informacji.

Podczas dyskusji można wykorzystać następujące pytania:

- Po czym poznaliście, że materiał jest prawdziwy lub fałszywy?
 - Jak i gdzie weryfikowaliście artykuły?
 - Czy są materiały, których fałszywość widać na pierwszy rzut oka, bez weryfikowania informacji w Internecie? Jak można je rozpoznać?
 - Czy wśród artykułów są materiały, które nie zawierają oczywistych kłamstw, ale wydają się „podbarwione”? A takie, które wydają się prawdziwe, ale sposób ich podania jest sensacyjny? Jak się czujecie, czytając je?
 - Czy spotkaliście się z podobnie sformułowanymi zmanipulowanymi informacjami w sieci?
6. **Ćwiczenie nr 4** - dyskusja moderowana na temat krytycznej analizy treści przesyłanych i odbieranych pocztą elektroniczną, na podstawie wybranego zdarzenia.

Przykład:

Ostrzegamy przed otwieraniem linków, przesyłanych przede wszystkim w wiadomościach e-mail dotyczących rzekomej dostawy przesyłki od DPD. Przykładowy mail obok:

DPD Polska nie jest w żaden sposób powiązana z organizatorem konkursu, a znaki towarowe DPD użyte są w wiadomości bezprawnie.

Zachęcamy do tego, żeby nie klikać linków w wiadomości, a tym bardziej nie klikać linków które znajdują się na stronie do której prowadzi wiadomość. Nie jesteśmy w stanie stwierdzić jakie skutki może wywołać kliknięcie linka.

Informujemy, że DPD Polska podejmie kroki prawne w stosunku do organizatora wysyłki wiadomości.

Uwaga na fałszywe wiadomości dotyczące opłaty za kuriera DPD

Ostrzegamy przed otwieraniem linków, przesyłanych przede wszystkim w wiadomościach email dotyczących rzekomej opłaty za nadanie przesyłki kurierem DPD.

Paczka jest gotowa do dostarczenia

Cześć [redacted]

Dostawa paczki

czeka na potwierdzenie od 15.10.2018.

Aby aktywować dostawę, zweryfikuj swoje dane kontaktowe.*

KLIKNIJ TUTAJ 
ABY POTWIERDZIĆ DOSTAWĘ

Pozdrawiam,
Dostawa ekspresowa



*W przypadku wygranej, Dpd nie jest sponsorem, ani organizatorem tego konkursu.

Wzię udział w naszym konkursie i daj szansę swojemu szczęściu. Wypełnienie formularza zajmie Ci zaledwie kilka chwil a daje możliwość wygrania atrakcyjnych wspaniałych nagród. Nie wahaj się i podaj swoje dane. Odkryj już dziś promocje jakie oferują nasi sponsorzy. W konkursie nadzorowanym przez Organizatora, nagrodą jest czek w wysokości 500 euro. O wygranej zwycięzca zostanie powiadomiony drogą mailową.
Konkurs nie nakłada obowiązku zakupu produktu i jest dostępny dla każdego mieszkańca Polski, z wyjątkiem członków personelu organizatora oraz do firm zaangażowanych w jego realizację.

7. Podsumowanie i ewaluacja szkolenia. Runda w kręgu – Potrafię dokonać krytycznej analizy w zakresie. . . .

- zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
- ewaluacja szkolenia z wykorzystaniem nowych technologii

scenariusz 15

czas trwania: 2 godz.

Uzależnienia w cyfrowym świecie.

Cel ogólny:

Poszerzenie wiedzy na temat konsekwencji nadmiernego i niekontrolowanego korzystania z Internetu.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- wie, czym jest uzależnienie od Internetu,
- rozpoznaje symptomy uzależnienia od Internetu,
- tworzy hasła, plakaty i grafiki przedstawiające temat uzależnień,
- określa swoje predyspozycje i adekwatnie do nich podejmuje działania edukacyjne.

Rola prowadzącego:

- przygotowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej efektywnej pracy uczniów w tym uczniów z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzący, niedosłyszący, niepełnosprawność ruchowa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim),
- udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- inspirowanie uczniów do wyrażania swojej opinii związanej z pracą z nowoczesnymi technologiami na forum grupy z przełamaniem barier psychicznych,
- przygotowanie stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu,
- przygotowanie prezentacji multimedialnej,
- budowanie atmosfery współpracy pomiędzy uczniami,
- przedstawienie założonych celów w sposób zrozumiały dla uczniów,
- włączanie do aktywnego udziału w zajęciach, moderowanie dyskusji,
- utworzenie zespołów do pracy w grupach zadaniowych.

Rola uczniów (w wieku 10-18 lat):

- potwierdzenie zrozumienia przedstawionych celów zajęć,
- aktywny udział w zajęciach,
- podejmowanie dyskusji w zakresie omawianego problemu,
- postępowanie zgodnie z wyznaczonym przez prowadzącego tokiem pracy,
- swobodne poruszanie się w zasobach internetowych,
- przestrzeganie określonych zasad komunikacji w grupie,
- umiejętność wyrażania swoich kompetencji autoedukacyjnych,

Przygotowanie do zajęć – środki dydaktyczne:

- laptop,
- projektor multimedialny,
- flamastry,
- długopisy,
- kartki A3 i A4.

Opis zadań i sposób ich realizacji:

1. Zdefiniowanie pojęcia UZALEŻNIENIE w postaci prezentacji multimedialnej.
2. Wytworzenie sytuacji inspirującej aktywność uczniów na zajęciach.
3. Starsi uczniowie oglądają film. Jana Komasy pt. „Sala samobójców” (film od 15 roku życia).
4. **Ćwiczenie nr 1:** dyskusja moderowana. Dyskusja prowadzona z wykorzystaniem przykładowych pytań:
 - Jaka jest Wasza opinia na temat filmu „Sala samobójców”?
 - Jakie odczucia i emocje wywołał w Was film?
 - Czy w Twojej opinii historia głównego bohatera jest prawdą, czy fikcją?

Podsumowanie ćwiczenia z uwzględnieniem refleksji końcowej :

Konsekwencje uzależnienia od sieci kontra pasje życiowe (autokontrola).

5. **Ćwiczenie nr 2.** Uczniowie piszą na kartkach A4 alternatywną wersję zakończenia filmu.
6. Prowadzący inicjuje dyskusję wśród uczniów na temat nałogowego korzystania z Internetu. Przykładowe pytania, które może kierować do uczniów:
 - Co może świadczyć o tym, że ktoś jest uzależniony od Internetu?
 - Jakie mogą być przyczyny uzależnienia od cyberprzestrzeni?
7. **Ćwiczenie nr 3.** Każdy uczeń otrzymuje od prowadzącego ankietę dotyczącą czasu, który ten spędza w sieci Internet. Przykładowe pytania w ankiecie:
 - Czy często nie wiesz, co dzieje się u Twojego krewnego np. siostry, brata ponieważ wolisz spędzać czas w sieci?
 - Czy pomimo zmęczenia przeglądasz strony www?
 - Czy często zdarza się, że nie odrabiasz pracy domowej, ponieważ wolisz korzystać z zasobów Internetu?

Uczniowie liczą ilość odpowiedzi, w której udzielili odpowiedzi TAK. Dwie lub więcej odpowiedzi TAK może świadczyć o problemie z ilością czasu spędzanego w Internecie.

Wersja dla młodszych uczniów:

Zaznaczenie na tarczy zegara kolorami ilości spędzanego czasu w sieci z następującym podziałem:

- portale społecznościowe
- pozyskiwanie informacji niezbędnych do odrobienia zajęć
- czat z przyjaciółmi
- video-rozmowy
- gry komputerowe
- kłótnie z przyjaciółmi lub rodziną

8. **Ćwiczenie nr 4** (praca w parach). Prowadzący rozdaje grupom kartki A4. Uczniowie zapisują w parach rady dla swoich rówieśników, którzy mają problemy z nadmiernym spędzaniem czasu w sieci Internet.
9. Uczniowie w parach prezentują na forum to, co zapisali na kartach. Prowadzący hasłowo zapisuje na tablicy pojawiające się rady.
10. **Ćwiczenie nr 5** - Podział na grupy wg własnych preferencji (praca przy komputerze z wykorzystaniem programów graficznych, praca unplugged) uczniowie (grupy 3 osobowe) wykonują plakat do tematu: Stop uzależnieniom – sieć może łączyć ludzi.
11. Podsumowanie i ewaluacja zajęć:
 - zebranie i uporządkowanie istotnych informacji,
 - ewaluacja zajęć z wykorzystaniem nowych technologii.

NOTATKI

NOTATKI

